A°. 1838. **SURINAAMSCHE COURANT.** N°. 76.

DONDERDAG, DEN 20sten SEPTEMBER.

Advertentien.

Ter informatie van belanghebbenden is dienende, dat de Boedelbeschrijvingen van de *solvente* Boedels GUSTAAF SCHIMMEL, JOSEPH HAZARD en THOMAS VICTOR LINDGREN, alsmede de Rekening en Verantwoording, benevens de daarop geformeerde balance, van de *insolvente* Boedels WILHELM ANDREAS HELCUS, MAXIMILIAAN JOSEPH LEOPOLD BOUNIE, LUDWIG LINCKE en PRINCES van JOHANNA van NOOITGEDACHT, gedurende den tijd van *drie* weken, ter Secretarij van het Commissariaat voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* ter *visie* liggen, met intimatie, voor zoo verre laatstgemelde Boedels aangaan, om wanneer de Crediteuren eenige aanmerkingen, hetzij op de gegrondheid of de hoegrootheid der daarbij voorkomende schuldvorderingen, hetzij op de rangschikking der Crediteuren, of eenige remarques of zoogenaamde debatten op de Rekening en Verantwoording mogten hebben, daarvan binnen den tijd van *drie* weken, na de dag, waarop de bevoegdheid om van deze stukken *visie* te nemen, is geëxpireerd, bij eenige behoorlijk schriftuur aan Commissarissen te doen blijken.

Paramaribo, den 18 *September* 1838.

De fungerende Secretaris van het Collegie van Commissarissen voor het Departement der Onbeheerde Boedels,

F. C. COBLIJN.

(34506) TE KOOP BIJ INSCHRIJVING van Plantaadje *Johanna Charlotte*, mits het hoogste bod goedgekeurd wordende:

20 ▭ Balen SCHOONE } *KATOEN*,
2 » » VUILE }

welke ter bezigtiging in 's Lands Waag zijn opgeslagen. — Zullende de inschrijvingsbilletten worden aangenomen tot Zaturdag den 22sten September e. k. tot *een* uur namiddag, ten huize van den ondergeteekende, om alsdan aan den Pupillairen Raad ter opening te worden toegezonden.

Paramaribo, den 17 *September* 1838.

J. ZAAL qq.

☞ GODSDIENSTOEFENING in de EVANGELISCHE LUTHERSCHE GEMEENTE, op aanstaande Zondag den 23sten September 1838, door den WelEerwaarden en Zeer Geleerden Heer A. ROELOFSZ.

(34035) De bij vorige Couranten geadverteerde verkoop der Plantaadje *ANNA MARIA* en *SLAVEN*, gelegen in de rivier *Saramacca*, zal alnu plaats hebben, op Donderdag den 27sten dezer, des namiddags *vier* uren, door en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, alwaar de inventaris en veilconditien ter *visie* liggen.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 16den dezer, de Nd. Am. Brik *Garnet*, Kapt. H. J. Hodge, van Boston; hebbende 30 dagen reis.

MENGELINGEN.

DE HOED.

(Vervolg en slot van No. 75).

Zoo was zij dan tot aan de oude abdij gekomen, wier massive bouwvallen, wanneer de bleeke nieuwe maan hier en daar voor een oogenblik tusschen de donkere wolken ten voorschijn trad, den nacht nog zwarter schenen te maken. De wind zweeg, alleen het doffe gebruis van het zwarte meer klonk akelig uit de verte. Reeds trad zij door de wijde poort, tusschen de door den storm ter nedergestorte ruïnen over hoog opgeschoten onkruid voort; thans had zij den linker vleugel der abdij bereikt, in welks verwulf de diepste stilte heerschte. Aan den ingang in de vervallen zaal stond de oude grijze taxisboom, welke zijne lange dorre takken als de armen van een geraamte dreigend uitstrekte.

Mary hield zich met de linkerhand aan den stam vast en greep met de regter een der laagste takken. Terwijl zij dien afbrak, meende zij het doordringend klaaggeschrei eener menschelijke stem te hooren. Zij hield, angstig luisterend, den afgebroken tak in de bevende hand, haar hart klopte luid. Er kwam eene windvlaag. De klimopbladen aan de ruïnen maakten een fluisterend zuchtend geluid, de graauwbaardige distelen schudden suisend hunne hoofden; de naakte boomtakken sloegen als doodsbeenderen tegen elkander. Er volgde eene diepe stilte. *Mary* stond zonder beweging; thans hoorde zij duidelijk het geluid van voetstappen, die haar steeds meer naderden.

Mary verstomde ademloos; eindelijk gaf de wanhoop haar weder krachten; zij wankelde eenige schreden zijdwaarts, en verborg zich, nedergebogen en toeziende, achter eenen met mos begroeiden pilaar. In dit oogenblik scheidden twee met licht omzoomde wolken van elkander. De maan trad ten voorschijn. In haren witten glans zag *Mary* twee mannelijke gestalten; zij droegen een lijk. Het arme meisje voelde al haar bloed in de aderen stollen. Eene windvlaag verhief zich andermaal; dezelve rukte den eenen der beide lijkdragers den hoed van het hoofd, de hoed vloog digt voor de voeten van *Mary*. Zij voelde den slag en meende te sterven. De drager wilde het lijk loslaten en den hoed naloopen; doch de ander riep toornig: » de duivel hale den hoed! Er is geen tijd te verliezen, wij moeten ons haasten het lijk in het water te werpen, en den buit te deelen, eer de spoken op het zwarte meer voor den dag komen."

Met deze woorden snelden zij naar het zwarte meer toe, waar *Mary* ze uit het oog verloor. Zij greep, zonder duidelijk te weten, wat zij voornemens was te doen, den in haren schoot liggenden hoed, en verliet ijlings de ruïnen, gevleugeld door de vrees zich misschien toch verraden te hebben, en door de moordenaars ingehaald te worden.

Bedwelmd en door ontzetting buiten zich zelven, rende zij met den tak in de eene, en den hoed in de andere hand, zonder zich op te houden, en zonder om te zien, steeds voort, over steenen en slooten, door zand en moeras; eindelijk had zij de herberg bereikt en stortte de deur in, hijgend, met wildrollende oogen en vliegend haar. Alle gasten vlogen van hunne stoelen op en hielden zich schuw terug voor het ontstelde meisje. Alleen de goede *William* waagde het haar te naderen, en te omhelzen. Het ongelukkige meisje leunde nu met beide handen op de groote tafel; zij werd krachteloos; en viel in onmagt, zonder eenig geluid, als levenloos op den grond. De bejaarde ouders, welke men van *Marya's* avontuur niets gezegd had, waren als gewoonlijk, reeds naar bed gegaan. De eene gast verdween na den anderen, tot op den ouden nachtwaker, met wiens hulp het den wakkeren *William* gelukte, de bewustelooze uit hare diepe onmagt in het leven terug te roepen. Toen zij weder bijgekomen was en hare krachten verzameld had, verhaalde zij met vele tusschenpoozen het ijsselijke tooneel, waarvan zij getuige geweest was. Terwijl zij nu den medegebragten tak zocht, troffen hare blikken op den hoed. *William* raapte denzelven van den grond op, *Mary* gaf een' gil van ontsteltenis, — het was *Richards* hoed, met den bruiloftstak, dien zij hem gegeven had, met den band, welken haren naam droeg! Het was alsof een dolk haar hart doorboorde; de oogen sloten zich krampachtig; zij zonk doodsbleek van den stoel. Eerst met de naaste morgenzon toonden zich weder sporen van leven: eene hevige koorts met wilde droombeelden wierp haar op het ziekbed. Zij zag onophoudelijk nog het zwarte meer, het lijk, de beide moordenaars, den hoed met hoogroode gloeijende naamtrekken, hoorde onophoudelijk den huilenden storm in den nacht en het doodengeschrei.

Richard werd door het crimineel geregt naar verdienste gestraft, eer *Mary* hersteld was. *William* liet den hoed en den tak in het zwarte meer verzinken. Jeugd en onschuld redden *Mary* van den rand van het graf. Na maanden vond haar ligchaam de vorige volkomene gezondheid, haar hart de rust weder, en na een jaar ook het verdiende geluk, daar de goede *William* haar als bruid naar het altaar voerde en ieder gast haar een bruiloftsgeschenk bragt.

Verderfelijke gevolgen van het gebruik der Keurslijven of Corsetten.

Hij die het *Keurslijf* uitvond, zegt BILDERDIJK, moest tot straf voor zulk eene heillooze vernieling der vrouwelijke schoonheid en gezondheid in *een gloeijend pantser* geprangd worden. Een Engelsch schrijver heeft onlangs op nieuw tegen het wederom toenemend gebruik der Corsetten geijverd, en de rampzalige uitwerkselen van dat vrouwelijk »harnas" met levendige kleuren gemaald. Zijn geschrift is met twee afbeeldingen versierd (1), waarvan de eene de Venus van Medicis vertoont, welke nimmer een keurslijf droeg; terwijl de andere plaat het verwrongen lijf eener hedendaagsche mode-schoone verbeeldt, die een' geruimen tijd haar ligchaam in een corset geregen heeft gehad. Een enkele opslag van het oog zal beter dan alle redeneringen doen zien, welke verwoestingen het klemmende corset in de teedere zamenstelling van het vrouwelijk bovenlijf moet veroorzaken. Een ander nadeelig uitwerksel van het rijgen, zegt de Engelsche schrijver, is, dat de vrouwen of meisjes, welke een' langen tijd aan het keurslijf gewoon zijn geweest, buiten staat zijn om zich overeind te houden of regt op te staan of te wandelen, wanneer zij dit dwangmiddel ontberen; en, in den letterlijken zin, in elkander zakken, ten gevolge van de geheele verandering, welke het keurslijf in de plaatsing van de ribben te weeg heeft gebragt. De spieren van den rug zijn verzwakt en hebben schier alle veêrkracht verloren; ook de ruggegraat, die zoo lang ontwend is geweest den last van het ligchaam te dragen, buigt en zakt in. Wanneer het sterk rijgen eene hebbelijkheid is geworden, zijn jonge meisjes en vrouwen van vijftien tot twintig jaren zoo gansch en al aan het keurslijf verslaafd, dat zij in onmagt vallen, zoodra zij zich daarvan ontbloot hebben; weshalve zij zich in de noodzakelijkheid bevinden om met het Corset te slapen. Immers zoodra de borstholte en onderbuik, door het wegnemen van de gewone ondersteuning, losgelaten worden, stroomt het bloed nederwaarts, doordien zijne vrije beweging niet meer door het knellende keurslijf wordt belemmerd, en terwijl zich hierdoor de bloedvaten van het hoofd ontlasten, moet er noodwendig duizeling en flaauwte ontstaan.

Een dun middeltje te hebben, zegt de Schrijver iets verder, moge fraai en naar de mode zijn, maar gebogcheld te zijn, is voorzeker niets minder dan bekoorlijk. Van het jaar 1760 tot 1770 was het in Berlijn en andere gedeelten van Duitschland als ook in Holland gebruikelijk, de kinderen een Corset aan te doen. Dit wangebruik werd allengs afgeschaft, naarmate de ondervinding bewees, dat kinderen, die geene keurslijven droegen, flauk en regt opgroeiden, terwijl diegenen, welke met zulk eene overbodige zorg werden *gefatsoeneerd*, doorgaans een' uitstekenden schouder of eene bult bekwamen. In vele familiën werd juist het knaapje of meisje, dat de fraaiste leest en bevalligste gelaatstrekken had, uitgekozen om het, door middel van een corset, tot een toonbeeld van schoonheid op te kweeken, en juist deze kleine ongelukkigen waren de eenigen van de familie die gebrekkig en wanstaltig werden. Deze jammerlijke gevolgen werden aanvankelijk aan het verkeerd aanwenden van het keurslijf toegeschreven, tot dat herhaalde waarnemingen ten volle bewezen, dat geen enkel van de aldus gekeurslijfde kinderen tot een welgemaakt mensch opwies. Wij willen hier niet eenmaal gewag maken van het waarschijnlijk gevaar van longtering en breuken, welke uit het gebruik van stijf geregen corsetten voortvloeit. Nog zeer onlangs geschiedde het in Frankrijk, dat een jong meisje, op een bal, onder het verhittend walsen eensklaps dood ter neder stortte, en kort daarna onderging eene meer bejaarde dame, bij eene soortgelijke omstandigheid in Duitschland, hetzelfde bedroevend lot, alleen omdat, gelijk naderhand bleek, zij te sterk geregen was.

Bij deze aanmerkingen van den Engelschen schrijver mogen wij er nog eenige van Professor SÖMMERING voegen. Men zoude verbaasd staan, zegt hij, indien men de menigvuldige ligchaamskwalen en ziekten leerde kennen, welke alleen door het dragen van corsetten ontstaan. De volgende waarnemingen berusten op de getuigenis van de beroemdste geneesheeren. Het keurslijf veroorzaakt in het hoofd pijn, duizeligheid, flaauwten, pijn in de oogen, pijn en gesuis in de ooren en neusbloeden; in de borstholte, — behalve de verplaatsing der beenderen en de beschadiging van de borst, — kortademigheid, bloedspuwing, longtering, geheele verstoring van den bloedsomloop, hartkloppingen en waterzucht in de borst; in den onderbuik, verlies van eetlust, misselijkheid, oprispingen, bloedspuwing, verstoorde spijsvertering, opgeblazenheid, diarrhoea, kolijk, verharding van de lever, waterzucht en breuken. Bovendien verwekt het sterk inrijgen ook zwaarmoedigheid, hysteria en vele andere ongesteldheden, voor welke in het bijzonder de beminnelijke sekse vatbaar is. — Dit is nog niet alles. Meisjes en vrouwen die gewoon zijn zich sterk in het keurslijf te rijgen, bekomen een' *leelijken, roodgelipten neus*. Het kan niet overbodig zijn de dames te verwittigen, dat onze kundigste geneesheeren eenstemmig van gevoelen zijn, dat de onsierlijke roode en zelfs blaauwe neuzen, welke men bij zoo vele vrouwen bemerkt, alleenlijk uit het naauw rijgen van het corset ontstaan. — Meer zullen wij niet tot betoog van de verderfelijke gevolgen dezer verwenschte mode aanvoeren; want indien de leelijke roode neus geen *argumentum ad nasum* is, zullen geene andere betoogredenen bij de schoone sekse kunnen baten.

(1) De titel van de bedoelde verhandeling luidt aldus: *On the Compression of the Waist in Females by the use of Corsets*

Allerlei.

Te Rouaan nam het bezoek der *Petits maitres* achter de coulissen in den Schouwburg en het praten aldaar met de Acteurs, en voornamelijk met de Actrices zoodanig de overhand, dat dit eene groote stoornis veroorzaakte. Alle verbod en verzoeken op de biljetten hielpen niets; men moest derhalve ernstiger maatregelen nemen, en er werden soldaten tusschen de coulissen geplaatst, die het strikste bevel ontvingen, niemand, die niet tot de schouwspelers behoorden en zulks door het vertoonen van eene kaart kon bewijzen, aldaar toe te laten, en bovendien een' ieder het praten te verbieden.

Een soldaat kreeg voor de eerste reis zoodanigen post in de voorste coulisse, alles bleef in rust tot dat de gordijn opgehaald werd. Nu hoorde de soldaat een gestadig fluisteren. Volgens zijne orders mogt hij dit niet gedoogen. Hij zag overal rond, van waar en van wien dit kwam, eindelijk zag hij een' man niet ver van zich, die door eene opening onophoudelijk fluisterde. Hij wenkte hem zich stil te houden. — Vergeefs, de souffleur lette hier niet op. Verstoord meldde hij naar de opening, hij zag denzelven daarin — en hem met den kolf van zijn geweer dreigende, verzekerde hij hem, wanneer hij niet terstond zweeg, hem zoodanig den mond te zullen stoppen, dat hij zijn gansche leven daar aan zou denken. De verschrikte souffleur vond geene ro... ping zich voor zijne moeijelijke dienst te laten mishandelen; hij vlugtte onder het tooneel en stiet zich in het donker te... verscheiden balken. De vertooning ge... raakte in de war, en men was verpligt het gordijn te laten vallen, tot dat het mi... verstand was opgeheven.

Voor eenige jaren nam een Engelschm... op de terugreis uit Perzië eene Arabisch... vrouw als minne met zich naar huis. Z... bleef wel vier jaren in Engeland, tot ... weder gelegenheid vond; naar hare woo... tenijen terug te keeren, waar haar vol... stam, half naakt, onder de gloeije... zon, bijna alleen van dadelen leefde. ... werd dadelijk door al hare vrienden... landslieden omringd! »Wat hebt gij ... Engeland gezien? — Is het een scho... land? — Zijn de lieden aldaar rijk? Zijn zij gelukkig?" — Zoo vraagd... allen te gelijk. — »Het land is als e... tuin," antwoordde zij, »De lieden wa... rijk, hadden schoone kleederen, scho... huizen, schoone paarden, schoone rijt... gen, en men zeide mij overal, dat ... zeer wijs en zeer gelukkig waren." ... begon de nijd zich reeds op alle gezig... te vertoonen. — Maar de verhalende g... voort: »Eene zaak ontbreekt Enge... eindelijk, ik heb aldaar geenen enkel... dadelboom gezien."

»O dat is toch een ongelukkig land..." riepen nu allen. De nijd ging in me... lijden en verwondering over. »Alla... Allah! Hoe kan een mensch in een la... leven waar geene dadelboomen zijn! ... dat Engeland is toch een ongelukkig land."

Op eenen zeer kouden winterdag ... vonden zich verscheiden Studenten ... eenen Hoogleeraar, in zijne woning. ... den loop van het gesprek, ontdekt... eenige derzelve in de vensterbank bu... de kamer eenen appel, van welke ... zijde naar de heete kamer hard bevror... doch die naar de straat gansch frisch ... gezond was. Hierover verwonderd, v... zoeken zij den Hoogleeraar om de op... sing van dit verschijnsel. Deze haalt ... zijne natuurkunde bijeen en na eene la... voorafspraak, staat hij nu op het p... om grondig te bewijzen, dat en waar... de zijde naar de warme kamer noo... kelijk bevroren moest zijn. »Doe ge... verdere moeite," riep een jong Stude... die tot hiertoe gezwegen had; »ik ... dit gemakkelijker oplossen; ik heb vo... heen den appel omgedraaid."

In de nabijheid van Raleigh, in No... Carolina, woont thans zekere Heer ... *thur Wall*, Landeigenaar, die on... zijn' honderd negenden verjaardag he... gevierd. Eenige dagen te voren was ... op een plegtig vriendenmaal genoodi... doch wees de uitnoodiging beleefd... omdat hij *met de inzameling van zijn g... bezig was*, en zich het drooge weder ... nutte moest maken. Hij zoude ... een' zijner zoons in zijne plaats ze... Dit was een knaap van twee en tachtig j...

Mevrouw VAN W... wilde eens in ... gezelschap, in den loop van het gesp... het spreekwoord: »in het rijk der ... den is eenoog koning," bezigen.

Zij had reeds de woorden: »in het ... der blinden" — van hare tong laten ro... toen zij plotseling ophield, want e... oogenblik herinnerde zij zich, dat ... daar aanwezige Overste VAN T. ... een oog had.

»Waarom houdt gij op? ge... vrouw!" zeide hij vriendelijk tot ... »Gij waart daar juist willens mij te... ning te maken.

Gedrukt bij de Erven J. BRI...